

Մ. ՃՕՆ ՊՐԱՅԹԸՆ ՆՈՒԹԳՈՒ
Գէնտի թէճարիպի աստիտէսի, վէ
էֆերարը միւսթագիւնսկէ, ինկիւ-
թէրանն սերպէսիէթ գըսմընն էն
միւթէպէր տիւրմարթարընտան պիւր
օլան Մ. ՃՕՆ Պրայթ, մուսթարէն
Պրմէնկամ չէհրինտէ, քէնտի միւս-
թէսիպէրինն խիթապէն ուզուն վէ
մուհիմ պիւր նութգ իրատ իթմիչ օլ-
տուղունտան, պու նութգուն ումու-
րը խարիճիէէ միւթապիւր օլան ա-
թիտէք մուհիմ ֆըգրալարընն թէր-
ճէմէ իթմէքիկի միւսասիպ կէօրմիւ-
շիւզ տիւր :

«Եւ ուն իւշ սէնէ գարֆընտա վա-
գը օլան քեաֆթէյի միւշքիւլարթըն
սէպէպի նէ» տիւր : Պիգիմ միւշքիւլա-
թըմընն էն պիւրիւք սէպէպի շուստա
տըր քի, պիւր չօգ ատէմիէր, տէյիլ
հէքսի, —պու ատէմիէրին էքսէրիէթ
թէքիլ խիթա իթմէտիքիէրին տէ սէօյ-
լէսէմէ, — րուսիտան զիւստէսիյ-
լէ գօրգարլար, տէյիլ քի րուսիա քէն-
տի սիւսիւրը եաթուտ տօնանմարըյ-
լա ինկիւթէրրաեա եադալապիւր տէ-
յի, —գիւր մէմուլ իտէրիմ քի, քիմ-
սէ պէօյլէ պիւր վահի թասափվուրտա
պուլունմադ, —իլլա, պիգիմ հիւքիւ-
մէթիմիլ իլէ իտարէ իտիլմէքտէ օլան
պիւրիւք Ասիա իմէրաթօրլուղունու
իլլալ վէ պիթիւսթ իթմէքիկէ րու-
սիանն իգթիտարը վար տըր գանն ի-
տէրէր : Իմտի, էֆերարը աճիւղանմ
շու մէրքէգտէ տիւր քի, էկէր պու մէ-
սէլէ պիւրա զարադ թէֆթիլ վէ թէտ-
գիգ իտիլէնէք օլուր իսէ, րուսիա
հադգընտա իտիլէն մէքքիւր գօրգու-
նուն, սէպէպի հէման ապա մալիւմ
օլմանա պիւր շիւպհէտէն հասըլ օլտու-
ղու անլաշըլը : (Բէք իյի, բէք իյի) :

«Պու խուսուստա պիւր ադ իսպաթ
կէօթթէրէլիմ : Սիլ, միլլէթին հէմմի-
հէթիլ պիւր գըսմընն թէքիլ իթմէք-
տէսիլիլ, վէ հիշ շիւպհէմ եօգ տուր
քի, էհալինն գըսմըն ադաթընն մէն-
ֆաթարընն պու ադ չամ պուրատա
վէքիլ պուլունմադտաթընն : Պէն պու
մէսէլէլէր տայիլմ վէ գափի սուրէթտէ
պիւր տիգաթ հասըլ իյլէմիլիմ տիւր,
վէ պուլարը անլամադ իլին, հէք քէս-
տէն զիւստէ իյի ֆուրսաթլարըմ օլ-
մուշ տուր : Պու խուսուստա սիլիլ
մէնֆաթթընն իսէ, պէնիմ մէն-
ֆաթթըմ տալիլ օ տուր, եանի վա-
թանտալարընն մէնֆաթթի սահիհէսի
տիւր, վէ պու միւսանսէպէթլէ, գանն
իտէրիմ քի, պադըլարըն, եալընն
հիւքմտարլար վէ տիւրմարթար
թախսի իթտիքիէր իշպու պիւրիւք
վէ մուգատտէս մէսէլէլէրտէն պէն
տալի պահս իտէպիլիլիմ : (Բէք իյի,
բէք իյի) :

«Եվ վէլա, րուսիա հադգընտա հիսս
իթտիկիմիլ իգթիտար վէ սուլի գանն-
տան պահս իտիլ, պատէհու պու իգ-
թիտար վէ սուլի գաննն նէ տէրէնէ
պէ էաա վէ պիւրտէ շէյլէր օլտու-
ղունու կէօթթէրմէնէ չալըշադըմ :

«Երբեմ մուհարէպէսի վէ եաթուտ
աննն նէթիլէլէր հադգընտա հէք նէ
տիւրիւքիլար իսէ տիւրիւքիլարն, պիւր
խուսուս վար տըր քի, օլ պապտէ հիշ
պիւր կէօնա թէրէտուրտ վէ միւպա-
հէնէթի էֆերար նօք տուր, օ տալի
մուհարէպէսի մէքպուրէնն զարարը,
մէմէքթիլար գարարըն գալա օլտուղունու
տօղրու սուրէթտէ սէյլէնէմէմ, ֆա-
գաթ չօգլարըն թախսիլիլ իւղրէ, մէգ-
քիւր մուհարէպէսին մալը պիւրէ 30-40
պիւր նէֆէր ատէմէ, վէ 80-100 միւսն
ինկիլիլ իրատըն օլմուշ տուր : Իմտի
պիգիմ նութունա թէլէֆթարըմը,
մուհարէպէտէ գուրպան օլան ատէմ-
լէրին երկիւրմիտէ պիւրինն թէճալուղ

իթմէք, վէ նադտէն մէսարիթաթըմը
տա, սարֆ օլունան նուգուտըն պիւր
րուպունա պալիլ օլմադ :

«Յագաթ պիլ կէլէլիմ, պուստան
իւշ սէնէ էվլէլ, Օմանիլ գիլլու գալ-
լէրինն պալալարըն գէմանա : Ձանն
իտէրիմ քի չըգան սէնէ մուհարէպէ-
սին վուգու պուլմամաթը իքի սէպէպէ
մէպիլ տիւր : Պիլի, րուսիանն թիւր-
քիտա գալէպէ իթտիքտէն սօնրա,
միւթէտիլանն տալմանմաթը, վէ տի-
կէրի տէ, սէրպէսիլէնէթ գըսմը թարա-
ֆընտան իթթիլադ օլունան մէսէքի
հարէքթիլ : (Պիլլալար) :

«Մնճագ, հէք նէ գատար պիլ,
մուհարէպէտէն գուրթուրտուգ իսէ-
տէ, պու ճիւմէ, մալիլմիւրիւք օլ-
տուղու իւղրէ, տօնանմալարըմը պիւր
չօգ տէնիլլէր իւղրէրինտէ տօլալար-
լար, վէ թէհտիտէր իթտիլէր, վէ
թարիլիմիլտէ էմալի օլմանա պիւր
շէյ իճրա իտիլտի, եանի րուսիանա
գալըն մուհարէպէ իլան իթմէք նիլ-
թիլլէ, Հիւստ ատէրէլիլ Ագ տէնիլլէ
կէթիլիլտի, վէ պիւր թագաթմ ադ չէ
գուրալարը վէրիլտի քի, պու մէպ-
լալար իլին իթթիլալի սարֆ օլուն-
մաիւսագա տըր տէնու միւսահադա օ-
լունմադտա իքէն, պիւրիւք գըսմը
հէման սարֆ օլունտու (կիւլմէքստա-
լէր), վէ պու շէյլէրին նէթիլէսի նէ
օլտու :

«Նէթիլէսի շու օլտու քի, վիւ-
քէլատան վէ գրալիլանն խուսուսի
միւշափիլլէրինտէն իքի գաթ Պէրլինն
կիթտիլլէր, վէ րուսիանն, Օմանիլ
հիւքիւմէթ ինտէն պիւրպիլլէրին գուր-
թարմագ նիլէթիլտէ պուլունտուղու
պիւր վիլալէթի մալաուստէն մաալա,
րուսիա իլէ տէվլէթի Ալիէ պէյիլի-
տէ գարալալարըմը օլան քեաֆթէ-
յի ումուր վէ խուսուսաթը մուհիւ-
մէնէ րուլ : մուլաֆադաթ կէօթթէր-
տիլլէր, լաքին նալըլի տէտիմ, եա-
լընն պիւր մատտէնէ, սիլին նալըն-
դա հարէքթիլ իտէրէք (սալլ, խալլ
սէտալլէր), մուլալիլթիլ իթտիլլէր :
Էվլէթ ինկիլիլ վիւքէլաթ մէքքիւր
վիլալէթի իքիէն թագաթմ իտիլ,
նըքըն Օմանիլ հիւքիւմէթի մուլ-
լադաթնա թէսիլմ իյլէտիլլէր : (Թահ-
սին սէտալլէր) : Վէ գանն իտէրիմ,
էկէր ինկիլիլ միլլէթի պու մէսէլէլի
պիւր զարադ թահագը վէ թէֆթիլ ի-
տէնէք օլուր իսէ, պուսու պիլլիմ շէ-
րէք վէ շէօհրէթիլմիլ իլին պիւր լէք-
տա իտէնէք տիւր :

«Պիլ, հուրիլիլթիլ տալլարը օլ-
տուղունուղու գանն իթմէքիլիլ քէն-
տիլիլլէք պիւր տաթիլ իթմիլիլ տիւր :
Պիլ Ամէրիլ գա մուհարէպէթիլլէրին
թէնսիլ իթտիլ, վէ պու կիւնքի կիւն
պու մուհարէպէթիլլէր պիւրիւք վէ սէր-
պէսթ պիւր միլլէթ թէնքիլ իյլէտիլլէր :
Դանտաթը թէնսիլ իթտիլ, վէ պու
կիւն օրաթ սէրպէսթ պիւր մէմէքթիլ
օլտու : Ալլաթիլա մուհարէպէթիլլէրին
նիլ թէնսիլ իթտիլ, վէ իլլէրտուտ օ-
րատան միլլէթիլլէր գուհուր իտէնէկիլին
իլմտ իտէպիլլիլիլիլ : Ամէրիլլէր
ճէնուպիտէ պուլունտան մուհարէպէթ-
լէր, Իսրանա հիւքիւմէթիլ թէպալի-
հէթիլտէն գուրթուրտուգընտան
մէսուր օլտուգ : Պուստան էլլի սէնէ
ադաթմ Եւսանիլթիլ պիւր միլլէթ
հալինն կէլտիլիլնէ սէվիլտիլլէր (թահ-
սին սէտալլար), վէ տահա կէլլէլլէրտէ
իթալիլանն սէրպէսթ վէ միւթթէֆիլ-
օլմանտան տօլալ քէնտիլիլ պալու-
թիլար ատա իթտիլ (ալլալար), վէ
լաքին պիլլէ, էվլէթ պիլլէ, եանի ին-
կիլիլ միլլէթիլնէ, չըգան 1878 սէնէ-
սինտէ, րուսիանն գանն վէ ադ չէ-
սիլլէ գուրթարըմը օլան իքի իւշ միլ-
իւն Պուլլալար, Օմանիլ հիւքիւմէ-

թիլնէ թէսիլմ իթտիլլէր : (Բէք
իյի, բէք իյի) :

(Յիթամը բագար իթթէսիլ)

Լէվլէթ Հէրըտա օգունմուշ
տուր :

Ապրիլ 23 թարիլի իլէ Թէքֆուր-
տաղընտան ալարըմը պիւր մէքթուպ,
գադալի մէքքիւրտէ էմիլիլիլ հալին
տէրէնէյի մաթիւպէտէ օլմաթընն
պիլլէրինտէ : Նէֆիլ թէքֆուրտաղըն-
տա պիլլէ սէրպէրի կէգէն պիւր չօգ միւ-
հաճիլ, Արնափուտ վէ սալլի պիւր թա-
գըմ պօշ կէգէր ատալար օլուպ, պուս-
լար կիւստիլլէրիլ ուսուսագտա, վէ կի-
ճէլլէրի ճիլար քէօյլէրի տօլալար տա-
վար վէ էլլէրինն հէք նէ քի կէլլէրտէ
չալմագտա տըրլար : Կէլլէ կիճէ, պիւր
պէօլիւք էլլէքնա միւսէլլալ օլտուղարը
հալտէ, գուղու չալմագ իլին հաճի գիլ-
գորըն չիթթիլիլնէ պասմըլար իսէ տէ,
չիթթիլիլնէ ատալարըն տէօթ թարաֆը
կէօգթիլտիլլէրինտէն, հայտուտարըն
աթէլլինն մուգապէն իթմիլլէր, վէ շէ-
տիտ պիւր թիւլլէնք աթէլլինտէն սօն-
րա հայտուտարը իւստաթիլ մէքպուր օլ-
մուշար տըր : Թէքֆուրտաղը պիւր պա-
շըք, եէտի նէֆէր իսրիլթիլիլ Եօլու-
(հալուսաթը միւթէնէվլիլէն սաթըն
ալմագ իլին քէօյլէրի տօլալար չէրթ-
ճիլ) իքի նէֆէր ուշադըլար իլէ պէրա-
պէլ իսպրէպուր գադաթընտա հայ-
տուտար թարաֆընտան գաթիլ ու ի-
տամ օլմաթըլարըն խապէր ալարագ
պու պապտէ իսրայիլ թէֆթիլ իլին եօ-
լա չըքմըլ իտի : Ճիւստէթիլն վուգու
պուլունտուղու մահէլլ իւղրէրինտէ, 8 նա-
շէ պուլունտա, պուսլար պիւր պիլլի
իւղրէրինն աթըլմը, վէ պալարը վի-
ճուտէրինտէն ալարըլմը իտի, Եիլիլ-
մի ատաթ էօթէտէ տիլլէր պիւր նաշէ
տահա գուհուր իտիլ պուսնտա քէլ-
լէսիլ իքիլէն պէօլիլմիլլէր իտի : Թօր-
ճու գուհուր գալիլէսի էհալիլիլտէն
Գրէնթա նամ պիւր րուլ չիթթիլ ճիլին
մալտուսի, օ ճիլլարըն տօլալարըն
կիլլէթ օլտուղու հալտէ պիւր գալիլլէն
տէն պէրու խանէսիլն կէլլէթ օլտու-
ղու խապէրիլ Վիլլէ գադաթընա վարիտ
օլմուշ տուր :

Մէքգուլմըն պէրապէրինտէ պուլունտան
պիւր չիթթիլ էօթէլ գալիլ պուլունտա-
մը տըր : Թէքֆուրտաղը վէ ճիլար
գալիլիլլէր էհալիլ, պու հալտէն
հադգըլ օլարագ տիւրալըն էնտիլլէ օլ-
տուգըլարընտան, գըրա չըգմաթն ճէ-
սարէթ իտէմէնտըլար :

Վ.Ի.Գ.Թ.ՈՐ.Ի.Ս. Թ.Ս.Գ.ՈՒ.Ն.ՈՅՆ. Թ.Ս.Գ.Ը	
Անգլիոյ թագին վրայ գտնուած պատուական քարերն են,	
Գին Լիրա	
20 ադամանդ՝ շրջանակին վրայ	30,000
2 մեծ ադամանդ՝ ի կեդրոնի	4,000
54 փոքր ադամանդ՝ յանկիւնս	100
25 ադամանդ՝ յորոց յօրինեալ են չորս խաչեր	12,000
4 մեծ ադամանդ՝ խաչերուն գլուխը	40,000
12 ադամանդ՝ շուշանին վրայ	10,000
18 փոքր ադամանդ՝ ի նմին	2,000
Մարգարիտը և մանր ադամանդք.	
Կամարայ և խաչերու վրայ	10,000
141 ուրիշ մանր ադամանդք	500
26 ադամանդք՝ վերի խաչին վրայ	3,000
2 մարգարտէ շրջանակը թագին	300
Բոլոր թագին վրայ կան իւր երեք հաղար պատուական քարեր այլեւայլ մեծութեամբ, երկուքն մինչև տասն հաղար լիրանոց. որոց բոլորն արժէքն է 111,900 լիրա, առանց հաշուելու ոսկին յորոց վերա յեռեալ են այն պատուական քարերն :	
(Աւետարներ)	

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԷՐՄԵՆԻ-ԴԱԹՕԼԻԻ
ԲՐԾԹԵՍԹՕՆԱՄԵՍԻ
(Տիւնքի նիւստիմդտէն պաղընէ)

Պէօյլէ պիւր կոնդալըն նէլիլ, (Էվ-
րօրատա պու գատար մուղիլըն նէթի-
ճէլլէր հասըլ իտէմէք, չիւնքի օրատա,
պու մատտէլլէր տէվլէթ թարաֆըն-
տան իտիլն նէգարէթ, վէ մէքալիպէ
տայիլ օլան գալմանիլ, օ եօլտա պիւր
կոնդալըն հասըլ իթթիլիլ թէնսիլլէր
գալըն տուրմագլըլա, վէ նէթիլլէ-
րին մահվ իթմէքիլլէ քեաֆթի տիւր :
պուստան մաաթա լիլլօրատա, հիւ-
քիւմէթիլ րուհանիէնին հիւքիւմէթի
ճիւստիլլէրտէն այրը օլմաթը գայտէ-
սի, հիւքիւմէթի ճիւստիլլէրտէն հիւ-
քիւմէթիլ րուհանիէնին թէարուղա-
թընտան մաաթա գըլար : Շարգտա ի-
սէ, իսրիլիլն ճէօմաթլարը վէ բաթ-
րիլլէրին, քէնտիլլէրին պադա վէ
մուհաֆադարը մէնֆաթթը իլին, հէմ-
մանէվի վէ րուհանի, վէ հէմտէ ճիւ-
մանի (մէսէլա մէսալիլիլ ճիւստիլլէր-
մուսմէլաթը, վէ հաքիլիլլէր իճրա-
սը, վէ պաղը մատտէլլէրտէ չահատէթ-
լէրին թաստիլլէր քէյիլլէրին) իթթի-
եադաթ վէ վադալիլլէրին, այնի հիւ-
քիւմէթ վէ նութուգ ալթընտա պու-
լունտուրմագտա տըրլար : Գէնտիլլէր-
նին մուլթարիլլէրին րուհանիէլլէրին
թէքիլլէր իտէն իշպու իթթիլլէրագաթ վէ
վադալիլլէր, եէքտիլլէրինտէն ալա-
պըլմագ սուրէթտէ պէյիլլէրինտէ պաղ-
լը տըրլար, վէ նէ էսասին վէ նէ տա-
լի մատտէլլէրն եէկտիլլէրինտէն այ-
րըլմաթընն գաթան թէնգիլ իթմէք-
լէր : Էկէր պու ճէօմաթլար, մէքհէպ
վէ Դաթօլիլլէր պէհանէսիլլէր, վէ էն-
նէպիլ րուհանի հիւքիւմէթ վէ նութուգ-
լարընա ֆայտէլիլ օլմագ իւղրէ, մէք-
քիւր հուգուգ վէ իթթիլլէրագը րու-
հանիլլէր իլլէրինտէն չըգարալար, վէ
բարանա, վէ բարանը միւշափիլլէրին
վէ վիւքէլաթ օլան ճիլլէրինտէ թէս-
լիլ իթմէլլէր, քէնտիլլէր պադալարը
տա տիւրալը մալալթարա գըլընըր,
վէ պու սուրէթլէ, Շարգ ճէօմաթթ-
լարը վէ քիլիլալարը մահվ օլուր :

Մօնսէնտօր Հասուն, քէնտիլլէր
բաթիլլէր հադգընա էսաս թուլթ-
մագտա օլտուղու մէքքիլլէր կոնդալը
ճէօմաթտան կիլլէմէք իլին, իպրագ
կիլլէրին իսթիլմաթ, վէ հէք նէվի տէ-
սիլլէր, վէ ալլէլլուսուս, իսթիլլէր
մէքիլլէ հաճէթ կէօրիլմէնէն պիւր
տէվլէթ սէֆարէթիլլէր նութուղու սա-
հանտէ, վէ էվլէլլէր իրատէլլէր
մադալիլ օլարագ, 1867 սէնէսիլտէ,
Պապը Ալիտէն, քէնտիլլէր բաթիլլէր-
նապ իտիլլէր պիւր իրատէ իսթիլլէր
մալաֆթագ օլմուշ տուր : Պիւսպէ-
րին ճէօմաթթըն էրպապը մալլէմաթ
օլան գըսմը ադաթը, շու իղթիլապ ա-
լէյիլլէրտէ շէտիլլէր բօթթիլլէր իլլէտի-
կիլտէն, մէսէլլէր դալէթլէր թախտիլլէ
էհանը մուհիլ սուրէթտէ էհէմ-
միլլէթ քէպալ իթմիլ, վէ տէրհալ քի-
լիլլէրտէ գիլլ ու գալլէր, նիլլալար,
վէ պիւր տիւրիլ իպրէթիլ մէնգուհէյի
մուհիլ հարէքթիլլէր գուհուրա կէլտի-
կի կիպի, ֆալիլլէրալ իլլինտէ տալի
ասպիլլէր հալ գայիլ օլմուշ, վէ հաթթա
գան պիլլէ ադաթը տըր : Պուսուն իւղ-
րինն Պապը Ալի, վագը օլան մալարա-
դալարը թահագը վէ թէֆթիլ իթմէք-
լիլ վադիլլէրինտէն ատա իլլէտիլլէ-
տէն, ուղուն միւշաֆթընտէ ճէրէնա
իթմիլ, վէ թահիլլէրն վէ շիթահէն
մուլապըրաթ վուգու պուլունտու
վէ թարաֆթիլլէրտէն թաաթիլ գըլընտան
կիլլալաթ իւղրէրին, մէսէլլէր անլալըն :

մը, վէ տալա թէ մամը յա թէ ֆիլի
 իտիւնէր, սէպէպի միւսպէնէնթ օ-
 լան մատտէնին, ագայտի տինիւն
 վէ Գաթ օլիք մէզէպի, վէ վիճտան սէր-
 պէսիյէթի իւն հիւ պիւր կէօնա միւնա-
 սէպէթի օլմատըղը, ֆազաթ պու մու-
 զատաւն քէլիմէրին, պազըլարըն լի-
 անընտա պէհանէ մազամընտա իսթի-
 մալ իտիւնի, վէ Հասունիսթիւրին
 պիւն, Ռէվրուրուս կոնդալըննէն-
 ընտանէն էվիլ պուլունտաղարը կիպի,
 պունտան պէօլէ տախի, ճանիպի Պա-
 պը Ալիտէն շէրան նասպ վէ թաստիգ-
 իտիւնի օլան պիւր բաթըլիյին հիւքիւ-
 մէթի թափընտա պուլունմալարընա
 հիւ պիւր միւնասէպէթիսիւք օլմատը-
 ղը, վէ այնի լիսանտա, վէ այնիայինտէ
 օլան վէ այնի մէզէպի վէ այնիսամտա
 պուլունման պիւր էհալիյին, ֆէվզէյա-
 տէ ինտաճըլըլա, վէ կէրէք տէվլէթին
 վէ կէրէք ճէօմաթըն մէնաֆիյինէն
 մուղիւր պիւր թաղըմ սախթէ վէ իֆ-
 թիւալը պէհանէլէր իւն իւրի գըսմա
 թաղսիւմ օլունմաթընա, հիւ պիւր մէճ-
 պուրիէթի, հիւ պիւր էմալ, վէ հիւ
 պիւր միւնասէպէթ պուլունմաթըղը
 թափըղը օլունմալ տուր Ե իմտի, հիւ-
 քիւմէթի Սէնիյէն, մուֆթիւթը ա-
 թիգանըն մուհաֆաղսը լէհիւտէ գա-
 րար վիւմէթիէ գաթան թէրէտտիւտ
 իթմէթի, վէ Ռէվրուրուս քիւլիէն
 ընտա օլունմալ տուր, նասըլըն էվի-
 րանը Գաթ օլիք միւլէթիւրի վէ հիւ-
 քիւմէթիւրի, հիւ նէ գաթար բաթա-
 նըն բաթըլիւք հիւքիւմէթիւրի թափ-
 թընտա պուլունմաթտալար իսէ տէ,
 անըն պիւր չօգ կոնդալարընը, վէ էդ-
 ճիւմէ Սիլլապուս կոնդալընը, հադ-
 գըլլա ընտա իթմիւրի տիւր, վէ
 պու պապտէ մէզըլըն միւլէթիւրի,
 հիւքիւմէթիւրի թափըլընտան վէ-
 ըլիւն գաթարար, քէնալիւրին նէ
 Գաթ օլիքիւք սըֆաթըլարընա իսալէ
 կէթիւրմիւ, վէ նէ տախի ըուհանի ի-
 թիգալարընը վէ գաթիւրիւրին ինթի-
 միւ տիւր, Պու սուրէթիւք էրմէնի-Գա-
 թիւք ճէօմաթընըն հուպուգ վէ մէ-
 թալիպի պիւր քէրէն տահա իսպաթ, վէ
 թարաֆը հիւքիւմէթի Սէնիյէնտէն
 թաստիգ պուլունմալտուր Մոնսէնթ
 Հասուն իսէ, զասպ իթմիւ օլունդու-
 բաթըլիւք մազամընտան աղ իտիւն-
 ընթ, ասայիյի ումուլիյի իսալ վէ գա-
 վաթիյի տէվլէթի մուսալիֆէթ իթտի-
 կի իշին, մէմալիք տէվլէթի Ալիէնտէն
 նէֆի գըլընմը տըր, վէ պիւնապէրին
 էրմէնի Գաթ օլիք ճէօմաթը, քէն-
 տինին հէր վազըլըն հալիւտէ իսպա
 իտիւնէր, վէ քէնտի հուգուգուս
 թէմալէն նայիլ օլարադ, քէմալի սէր-
 պէսթի իւն քէնտի բաթըլիյին ինթի-
 իսայ իթմէք միւնասաթիւրին իսթիհսալ
 իյլէմիւ, վէ ֆէվզէյատէ էքսէրիւթի
 տար իւն բաթըլիյին ինթիլիսայ իթտի-
 կիւնտէն, Պապը Ալի տախի գապուլ,
 վէ 1872 սէնէսի մայիս 1 թարիլի ֆէր-
 մանը իւն թաստիգ իթմիւ տիւր, Հիւ-
 քիւմէթի Սէնիյէնտէն, ատալթէ, գա-
 վաթիյի տէվլէթի, Բիլիսէ գանուլա-
 ընա, ճէօմաթըլըն ուսուլը մէշ-
 ըուլթիւթիւթիւն, վէ Ռուս վէ էրմէնի լուս-
 սաւորալան բաթըլիւքիւք ինթիլիսայ իսթի-
 եաղաթըն էսասիւթիւթի մուհաֆաղա ի-
 տէն գալտէնէ մուվաֆըդ օլան մէզ-
 քիւր հարէքթի, տէվլէթի Ալիէնտէն
 իսթիլիսան օլան վէ իսթիլիսան օլմա-
 եան պիւնիւթէն էհալիւրի իւղըրինէ
 պիւր թէնսիւրի նաֆի հասըլ իթմիւ տիւր,
 վէ տայիմ իւլ էվաթ հիւքիւմէթի
 Սէնիյէն թարաֆընտան թանըլը, վէ
 ոլիգըմ էրմէնի Գաթ օլիք բաթըլիւք-
 կիւնին թէվաասիւթ վէ մարիֆէթիւրէ,
 բաթըլիւքիւրին ֆէրմանըն իսթիհսալ
 իթմիւ օլան տիւր Գաթ օլիք ճէօմաթ-
 արը, մէհէլա Մարսիլէր, Միւլէթի-

լէր, Սիւրեանիւր, վէ Գիլտանիւր
 հէր խուսուստա պիւլմի իւն հէմէթ-
 րիւր օլարադ, Ռէվրուրուսու ընտա,
 վէ Գաթ օլիքիւք ինթիլիսայ իսթի-
 թընա գաթը, քէնտի Գիլտանիւրին
 հիւքիւմէթիւն վէ իսթիլիսայ իսթի-
 թիգաթըն միւնասալ իյլէմիւ տիւր
 Պապը ինթիլիսայ օլունդու քիւ-
 մոնսէնթ Հասունտէն մուհաֆըղը օ-
 լան, վէ Գաթ օլիքիւք, մէզէպի վէ
 գաթիւր սէրպէթիւթիւթիւրին ալտաթըն
 բէրտէնի ալթընտա կիւլէնէրէք, տա-
 յիւմ, թասմիւ իթտիլիւրի մազաթէն
 վասըլ օլմաթըն իսթիւթէն, վէ էանլըլ
 պիւր հիսապ իւլ, Շարք Խրիսթիւս է-
 հալիւրիւրին Լաթիլիսայ, նուֆուղա-
 ընըն տայիլիսային թէվիլ իյլէնէպիւլէ-
 ճէթիւրին հանն իսէն տէվլէթ, վէ
 էալսոտ օ տէվլէթիւրին էլիւրի, միւլէթ-
 իսթ չըգաթըմաթտան, ատալթէ վէ
 խուսուստէթ ընտա իթմէթտէն, վէ
 տոդըլտան վէ էալսոտ տոլաթտան ին-
 ըայի միւնասալիւր իյլէմէթտէն ալա
 տուր օլմաթըլար տըր ։
 Վէ պիւր արալըլ թէնսիսաթը իսպ-
 րիւնէ մէնէլէսի մէյտանա չըգաթըն-
 տան, պու մէսէլէ, Ռուսարտան, Լու-
 սաւորալան-Էրմէնիւրտէն, Էրմէնի-
 Գաթ օլիքիւքիւրտէն վէ Հասունիսթիւրտէն
 միւրէքըպ պիւր միւնասթիւթ գաթիւթ-
 նա հալալէ իտիլիւր, վէ արիւղ ու ա-
 միւր թափըլը վէ թէտգիւթաթտան
 սոնրա գաթարալաթըլարադ, 1874
 մարտ 12 թարիլի պիւր իրատէյի սէ-
 նիյէն իւն, մէզըլըն գաթար թաստիգ-
 գըլընմը, վէ թէնսիսաթը մէզպուրէ-
 նին, մէնսուպ օլունդըլը բաթըլիւք-
 իւք հիւքիւմէթիւթիւրտէն ալա թէֆրիգ-
 իտիլիսայ օլունդը, վէ օ հիւքիւմէ-
 թէ թէսիւթի լաղըմ կիւլիլի իւն ի-
 տիլիւր տըր ։
 (Տէվաթի)
 Սիվաստան կէօնտէրիւրի օլան չու-
 աթիւթի մազէթիւրին սուրէթիւրին,
 տյէն տէրճի թալէպ իտիլիւր տըր ։
 Մեծ. Անդամը Աղդ. Ընդհ. Ժողո-
 վոյ Սերաստիոյ
 Երեսիլիսանպան Ընդհ. Ժողովոյ
 երրորդ նստին մէջ մի ծուռ քայլ առ-
 նուեցաւ Սաւաթըրը Ս. Հօր Եպիսկո-
 պոսանալու մասին, վասնզի նորին գե-
 րապատուութիւնը, զիւնանի կազմու-
 թեան մասին Աղդ. Դրամալան անձ-
 կութիւնը պատճառ բռնելով կուղէր
 յետաճըլ, մինչդեռ իւր Եպիսկոպո-
 սութեան համար ստակի պակասութիւն
 ի միտ չ'ընդունեցաւ, և ի ժողովա-
 նաց ոմանք պարտը ընելով, զինքը,
 որոյ մինչ ցարդ մատնանիլ ցուցնելու
 մի աղբօղտ գործը տեսնելու բա-
 րեւալըութիւնը ունեցած չենք, բարձր
 աստիճանի հասցնելու արժանի կը դո-
 տէին ։
 Բայց կը ցաւինք որ Նրեմիւ ժողովը
 իւր առաջին քայլափոխին մէջ սխալ
 քայլ մի կ'առնու, վասնզի նախ որ հան-
 գուցեալ Կարապետ Եպիսկոպոսի կտա-
 կով Եպիսկոպոսանալ, երկրորդ առանց
 վանական խորհուրդ կազմելու և ա-
 ռանց իւր հալիւն ներկայացնելու կեր-
 թայ. միթէ Աղդ. գործերէ նախապա-
 տիւ են առաջնորդ հօր Եպիսկոպոսա-
 նալու խնդիրը, որ առանց խնդրոց
 կարգն անցնելու մէկ ի մէկ լուծուե-
 ցաւ. թող Պետրոս վարդապետ իւր
 գործերով արժանէր ստանայ և իւր
 աստիճանը բարձրացնէ անօգուտ տեղ
 ծախքեր կըլլուին, և կարեւոր գործոց
 համար աղբերինս ստակ չունի որ ը-
 նենք կըսուին. այս անգործներու պատ-
 րուակ մ'եղած է գործ չընթելու և
 զազըլ խաբելու ։
 Արդ քննենք, տեսնենք թէ Պետ-
 րոս վարդապետ արժանի է արդեօք

Եպիսկոպոսութեան, և ո՞ր աղբօղտ
 գործին համար, Սերաստիոյ Աղդ. օ-
 լինաւոր վարժարանաց համար, Պատ-
 րիւրաբարնէն եկած նամակները Ժո-
 ղովականաց ներկայութեան կարգա-
 լուն համար, մինչ ցարդ Սահմ. կա-
 նոնաց վրայ հսկելուն համար, հան-
 գուցեալ Կարապետ Եպիսկոպոսի կը-
 տալը ճշդիւ գործադրութեանը հա-
 մար, և վերջապէս Միհրաբիւր բնակու-
 թիւնը տեղա հաստատելու մասին
 տուած և յետո պահանջած ստորագ-
 րութեան համար... քանի որ ամ-
 բաստանալ է առաջնորդ Հայր պէտք
 է որ ինքզինք արդարացին և այնու-
 հետեւ երթայ ։
 Թէպէտ և պիտի առարկուի թէ
 Կեդրոնական վարչութեան կրօնական
 ժողովը վճռած էր Եպիսկոպոսանալը
 և հետեւաբար գաւառական երեսիլի-
 իսանական ժողովը կոտորուի այդ ո-
 ղոյման դէմ չ'իյնալ, սակայն եթէ ե-
 կած գնացած պաշտօնական գրութիւն-
 ները քննութեան առնուի, Պետրոս
 վարդապետ իրիստ հնարագիտութեամբ
 յաջողած է Կեդր. վարչութիւնը խա-
 բելու և այդ բարձր աստիճանը կոր-
 զելու ։
 Ուստի կը խնդրեմք տեղւոյս երես-
 վոյսանական ժողովէն սոյն խնդիրն ա-
 խնդրոց կարգը անցունել և քննու-
 թեան առնուլ, որով դուք ինքնին պի-
 տի համոզուիք թէ՛ Աղդ. Կեդր. վար-
 չութիւնը աստիճանաբաշխութեան և
 շնորհաբաշխութեան մէջ երբեք չուայ-
 չէ, և թէ աստիճանն ու շնորհն իրեւ-
 երական վարձատրութիւն վերապա-
 հած է անոնց՝ որ ի բոլոր սրտէ և
 ցիւրանս անձնուէր և աղք. վերակեն-
 դանութեան մեծ գործոյն սատար կը
 հանդիսանան առանց ո և է երկիւղի ։
 Արդ այս առթիւ եթէ ժողովը բան
 արդարեւ բողոքարկու ձայնը խնդ-
 րուի. աչառութիւն և կողմնակալու-
 թիւն ըլլալով և առաջնորդ հայրէն ա-
 ռանց ընդհ. գործառնութեանց հա-
 մարն պահանջելու խրկուի, մեծ յու-
 զում ելլելու տարակոյս չ'կայ. և հե-
 տեւաբար միշտ աղք. յուզման և խռ-
 վութեան մէջ պիտի մնայ. սխալ ըն-
 թացք մի է որ յուզմանց առջև կա-
 նուլէն չ'առնուի և ամբաստանալի
 մը դատն առանց տեսնելու բարձր աս-
 տիճանի հասցնելու ճիշդ կըլլուի, հա-
 կառակ ժողովը երեսն ակնկալութեան,
 կաղերք թէպէտ երկրիս տակ կը պահ-
 ուին, բայց մի օր մեծ երկրաշարժի-
 ըն պատճառ կըլլան ։
 Մոռցանք հարցնելու թէ Կոմիտէն
 գիւղի խնդրոյն համար, որոշուած
 մասնախմբին չ'գործադրութեան վերայ
 ինչո՞ւ խնդիր չ'բացուեցաւ և լուս-
 թիւն պահուեցաւ, քանի որ առաջ-
 նորդ հայր ժողովին մէջ խոստացաւ
 մասնախմբը վսեմ կուսակալին ճանչ-
 ցունել, ինչո՞ւ յետոյ անգործադրելի
 մնաց. բացատրութիւն կը խնդրեմք,
 զի առաջին որոշումները որ այսպէս
 բարձի թողի կըլլան, յետոյ արդեօք
 որչափներ այսպէս պիտի չըլլան ։
 Ի դիմաց Սերաստիոյ ժողովրդեան
 Ստորագրութիւնը
 Պու պալէտտէքի մազէթը միւնասէ-
 պէթիւրէ, պիւր պապտէ տէրքեար օլան
 էսթի վէ թէսաճիւպիւթի պէտան ի-
 տէլիմ, զիւրա, գաթիւն տէ պէօլէ պիւր
 միւնասէպէթի պէլէմէթտէն իտիւր ։
 Չէնտ հաթիթ մուհաթտէմ, երեւ-
 միւնասթիւր Պետրոս վարդապետ ալ-
 հիւտէ, Միվաստան կէլմէ օլարադ տէրճ
 իթտիլիսայ պիւր մէջքուպտա, Միհր
 Ալիին օրատա իսթեան իթմէթիւն տա-
 յիւր կիւլիլէն իմալ վիւրտիլըն սոնրա,
 անճադ էհալի թարաֆընտան զուհու-
 րա կիւլէն սիթէմիւր վէ թէնէքիւրէր

իւղերինէ, մէզըլըն իմաթը կէրի իս-
 թէմէսիւթէն տոլաթը, զիւրտէսիլիւթ
 թափիւթիւթէրէք, էօլի պիւր ատա-
 մըն էլլի ալմաթը պիւր քիւլիլէ ըուհանի
 վէ ճիւսմանի սուրէթտէն ընհալըլը վէ
 հալիլիւք իթմէթիւն, ալա ճայիլ կէօ-
 ընմէյիւրէք, գոճա պիւր ճէօմաթա
 առաջնորդը իտէրէք, զատու խա-
 րապարընը մուհալ օլմաթտան իսէ,
 պուրտա կէլիպտէ համալարք իթմէ,
 վէ անը թէրիլիէ հէլալ բարա գաղան-
 սա, տահա իյի օլուր տիմիլ, վէ պու-
 նու տիմէմիլ իւլէ, ֆիւքիւթիւթէն, Սի-
 վասլըլար ալէյիսիստէ, էանի, իլլէրին-
 տէ համալար պուլունտուղունա տա-
 յիւր, գէրէնէն պիւր շէյ կէլիլիւթիւթ տէյիլ
 իտիւր, վէ էօլի պիւր ֆիւք իշն տէնէ
 իհթիւթա վար իտի, վէ նէտէ պիւր
 ֆայիտէ, հալպու ըն, իշիթտիլիլիւթիւթ
 կէօրէ, պաղը Սիվալըլը գաթար, մէզ-
 քիւր լուղէթիւն իսթիմալիստէն ալա
 մէմուս օլմաթը, վէ հաթիթա պիւր
 նիլէթէ մէպի տիւր կիւլի սոյի զան-
 նատա գաթիւք օլմալար տըր, պիւր ի-
 սէ տայիմա, մուղայիլի օլարադ, քէն-
 տի հադըլարընտա, հիւսնի թէվէնէն
 հիսս վէ իպրադ իթմէթտէ պուլուն-
 տուղումուղտան, հադըլը օլարադ է-
 սէֆ վէ թէսաճիւպ իյլէմիւր տիւր ։
 . . . Խմբագիր .
 Կը խնդրեմք որ ներկայս Զեյ աղբ-
 օղտութեան միջոցաւ հրատարակել
 բարեհաճիք ։
 Թաղիս պակասած երեք երեսիլիսան
 նայ տեղ նորոգ ընտրութիւն կատա-
 բելու համար Պատրիարքական իրիսա-
 նորդ Գեդ. Խիւրիւրտ Մատթէոս սըր-
 բաղան Հօր կողմէ հրաւեր եկած է,
 որպէս զի յիշեալ ընտրութիւնը վու-
 թացնելով Աղդային ժողովոյ յառաջի-
 կոյ մայիս 4 ի բացման նիստին տեղե-
 կալիւր հասցնեմք ի վաւերացումն ։
 Հետեւաբար ընտրողական ժողովս
 գումարելով գաղտնի քուէարկու-
 թեամբ երեք երեսիլիսանայ համար
 եռապատիկ թուով հետեւեալ ընտրել-
 եաց ցուցալը պատրաստեցինք ի դիւ-
 ըութիւն մեծ. երեսիլիսանական ընտ-
 րողաց և Եկեղեցւոյ բալը կախեցինք ։
 1. Արապեան Տօթթօր Աղէքսանդր
 էֆէնտի
 2. Էքսէրէնտան Տէրմաթ Էֆէ-
 3. Թիւլիսիւթեան Սիպուհ
 4. Կիւմիւլիւթեան Դիւրդոյ
 5. Ղազարոս Սահակ
 6. Մամիկոնեան Միւրայիւ
 7. Յովսէփեան Կարապետ
 8. Նորատունկեան Գաթիլի
 9. Չէրադ Գասպար
 Ընտրողը ազատ են անոնցմէ դուրս
 անձանց ևս քուէ տալու, բաւական է
 որ ընտրելի անձինք Սահմանադրու-
 թեան տրամադրութեանց համեմատ
 30 տարին լրացուցած Օսմանեան հպա-
 տակ և Աղդային օրինաց հիմաւ ըլլայ
 և ընտրութեան իրաւունք զրկուած
 չ'ըլլայ ։
 Իրաւարկութիւնը պիտի սկսի յու-
 ալիկայ կիւրակէ պարի 22 ժամը 1ին
 և պիտի տեւ մինչև 3 թաղ. խորհրդ-
 դարանի մէջ, այնուհետեւ քուէհա-
 մարի գործողութիւնը պիտի կատար-
 ուի. ժամը 3 էն ետեւ գալիք քուէնե-
 ըն անընդունելի պիտի համարուին ։
 Հետեւաբար անոնք որ իրենց քու-
 էները անձամբ բերելու կարող չեն,
 պէտք է նամակաւ խրկեն Նոյնին միջ
 ստորագրութիւնին դնելով իրենց ար-
 հեստը բնական բողոքը և տանը
 թիւը նշանակելով՝ ուղղել առ Նախա-
 գահն ընտրողական ժողովոյ ։
 Երարի ձեռով զրկուած նամակները
 չեն ընդունուի ։
 Ուստի կը հրաւերեմք երեսիլիսան

Տղաներն ինչն են չորտպառ զէ նՈՒՖԻ Բաթ Բէքժօրաւ ,
Բարիս խառթասանէ շէրին էն միւթէպէր հէքիմիւր , միջքիւր մուալիմէ-
բան , նէզլէն , չօնուգլաւոր գուրու Զօքաւիւր քէրէրնէ , զէ սյուրպ , զէ հէօյիս ,
զէ նէքիս սյորուտ իւրիւն շէրնէ գիւեսանայլէ շիքարաւ օտուտուտու թասարիզ
կընիւշը տիր ։

Սաթժուր քեաթիքէ յի հնգախանէյերտէ ։

Գալաթատա Բէնճէնլի-բաղա
Նօ . 41 Խրոխ խանրնտա

Քրիստոսն է ճշմարտութիւնը :